19T

GENERAL SCIENCE, Paper - I

(Physical Sciences)

(Telugu version)

Time: 2 hours 45 min.]

[Maximum Marks: 40

సూచనలు :

- (i) ఈ ప్రశ్నాపత్రంలో 4 విభాగాలు $I,\ II,\ III,\ IV$ ఉన్నాయి.
- (ii) అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
- (iii) **విభాగం-I** లో ప్రతి ప్రశ్న నుండి అంతర్గతంగా ఒక ప్రశ్నను ఎన్నుకొని సమాధానం రాయండి.
- (iv) మీకివ్వబడిన 2గం|| 45 ని||ల సమయంలో 15 ని||ల సమయం స్థూన్నప్రతం చదివి, దానిని అవగాహన చేసుకోవడానికి కేటాయించబడినది.

విభాగం - I

 $4 \times 4 = 16$

సూచనలు :

- (i) అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
- (ii) ప్రతి ప్రశ్నకు ${f 4}$ మార్కులు.
- (iii) ప్రతి ప్రశ్న నుండి అంతర్గతంగా ఒక ప్రశ్నను ఎన్నుకొని సమాధానం రాయండి.
- (iv) ప్రతి ప్రశ్నకు 8-10 వాక్యాలలో సమాధానం రాయండి.
- 1. 10 సెం.మీ. నాభ్యాంతరం గల కుంభాకార కటకం ముందు కింద తెలిపిన వివిధ దూరాలలో వస్తువు ఉంచబడింది.
 - (a) 8 సెం.మీ.

(b) 15 సెం.మీ.

(c) 20 సెం.మీ.

(d) 25 సెం.మీ.

పైన తెలిపిన ఏ స్థానం వద్ద వస్తువును ఉంచినపుడు ప్రతిబింబ లక్షణాలు కింది విధంగా ఉంటాయి? సకారణంగా వివరించండి.

- (i) వస్తు పరిమాణం కంటే చిన్నదైన, తలక్రిందులుగా ఉన్న నిజ ప్రతిబింబం
- (ii) వస్తు పరిమాణం కంటే పెద్దదైన, తలక్రిందులుగా ఉన్న నిజ స్థతిబింబం

P.T.O.

- (iii) పస్తు పరిమాణం కంటే పెద్దదైన, నిటారుగా ఉన్న మిథ్యా (ప్రతిబింబం
- (iv) వస్తు పరిమాణానికి సమాస పరిమాణం గల ప్రతిబింబం

(ව්ದಾ)

- స్థిర ఉష్ణోగ్రత పద్ద సమాసమయిన మధ్యచ్చేద వైశాల్యం గల వాహకం యొక్క నిరోధం, దాని పొడవుకు అనులోమానుపాతంలో ఉంటుందనే అంశాన్ని మీరెలా సరిచూస్తారో తెల్పండి.
- 2. ద్రవీభవన డ్రక్రియ (Process of melting) మరియు ద్రవీభవన గుప్తోష్టాలను (Latent heat of fusion) వివరించండి.

(ව්ದಾ)

- ${f 2}, \quad (a) \quad$ కుడిచేతి స్కూతాన్ని పటం గీసి వివరించండి.
 - (b) ఉష్ణ బంధక పౌర కలిగిన రాగితీగ చుట్ట గాల్వానా మీటరుతో వలయంలో కలుపబడి ఉంది. కింది సందర్భాలలో ఏం జరుగుతుందో వివరించండి.
 - (i) ఆ తీగచుట్టలోకి ఒక దండయస్కాంతాన్ని సెట్టినప్పుడు.
 - (ii) ఆ తీగమట్ట నుండి దండయస్కాంతాన్ని బయటికి లాగినప్పుడు.
 - (iii) దండయస్కాంతాన్ని తీగచుట్టలో స్థిరంగా ఉంచినప్పుడు.
- 3. (a) రెండు పరీక్షనాళికలు X, Y లలో ఒకే పరిమాణంలో మెగ్నీషియం రిబ్బన్ను తీసుకోవడం జరిగింది. X పరీక్షనాళికలో హ్మెడ్రోక్లోరిక్ ఆమ్లం, Y పరీక్షనాళికలో ఎసిటికామ్లాన్ని పోస్తే, ఏ పరీక్షనాళికలో రసాయన చర్య పేగంగా జరుగుతుంది? ఎందుకు?
 - (b) సాధారణ ఉప్పు నుండి తయారు చేయగల రసాయనాలకు 4 ఉదాహరణలు ఇప్పండి. వాటి సాంకేతికాలను రాయండి.

(ව්ದಾ)

- 3. (a) $N_2 + O_2 + \text{Heat} \rightarrow 2\text{NO}$ $_{(x)}$ పై సమీకరణాన్ని బట్టి మీరు ఏమి అవగాహన చేసుకున్నారు? వివరించండి.
 - (b) అధిక చర్యాశీలతగల లోహాలు అల్ప చర్యాశీలతగల లోహాలను వాటి సంయోగ పదార్థాల నుండి స్థానభుంశం చెందిస్తాయని తెలుపడానికి మీరు ఏ ప్రయోగాన్ని నిర్వహిస్తారో వివరించండి.

19T/New

- 4. ఆవర్తన పట్టికలో ఒకే పీరియడ్కు చెందిన 1వ గ్రూపు మూలకం X మరియు 2వ గ్రూపు మూలకం Y. కింద తెలిపిన అంశాల పరంగా X, Y మూలకాలను పోల్చండి.
 - (i) బాహ్య కక్ష్యలో ఉండే ఎలక్ర్టాన్ల సంఖ్య
 - (ii) వాటి పరమాణు పరిమాణం మరియు సంయోజకతలు
 - (iii) వాటి అయనీకరణ శక్మం మరియు లోహ లక్షణం
 - (iv) వాటి క్లోరైడ్ల, సల్ఫేట్ల సాంకేతికాలు

(ම්ධਾ)

4. A, B, C, D అనే నాలుగు లోహాలు వివిధ దావణాలతో కలిసినప్పుడు జరిగే చర్యలను కింది పట్టికలో ఇవ్వడం జరిగింది.

లోహం	జరన్ (II) సల్ఫేట్	కావర్ (II) సల్ఫేట్	జింక్ సల్ఫేట్	సిల్వర్ సైట్రేట్
A	చర్య జరుగదు	స్థానభ్రంశ చర్య	-	-
В	ಸ್ತಿಸ ಛಂಕ ಜರ್ಯ	_	చర్య జరుగరు	
С	చర్య జరుగదు	ಜ ರ್ಯಜಿಯಗದು	చర్య జరుగదు	స్థాన్యభంశ చర్య
D	చర్య జరుగదు	ವರ್ಯ ಜರುಗದು	చర్య జరుగదు	చర్య జరుగదు

- పై సమాచారం ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
- (i) అధిక చర్యాశీలత గల లోహం ఏది? ఎలా చెప్పగలవు?
- (ii) కాపర్ (II) సల్ఫేట్ ద్రాపణంతో B లోహం కలిసిసప్పుడు ఏం జరుగుతుంది?
- $(iii)\,$ A, B, C, D లోహాలను చర్యాశీలత పెరిగే, క్రమంలో అమర్చండి.
- (iv) పై ద్రావణాలన్నింటిని సురక్షితంగా నిల్వచేయడానికి ఉపయోగపడే లోహపు పాత్రలను పైన ఇచ్చిన ఏ లోహంతో చేయవచ్చు?

సూచనలు :

- (i) అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
- (ii) ప్రతి ప్రశ్నకు 2 మార్కులు.
- (iii) స్థుతి స్థాక్షుకు 4-5 వాక్యాలలో సమాధానం రాయండి.
- 5. కింద తెలిపిన దృగ్యిషయాలకు కారణాలను వివరించండి.
 - (i) ఆకాశం నీలిరంగులో కసబడడం.
 - (ii) నక్షత్రాలు మిణుకుమిణుకు మనడం.
- సమతల దర్పణంలో ప్రతిబింబం ఏర్పడే విధానాన్ని రెకిపే పటం గీయండి.
- 7. కాంతి గాలి నుండి X అనే యానకంలోకి ప్రవేశించింది. గారిలో కాంతివేగం 3×10^8 మీ/సె, X యానకంలో కాంతివేగం 1.5×10^8 మీ/సె అయిన X యానకం యొక్క వక్రీభవన గుణకాన్ని కనుగొనండి.
- 8. ఒక పరమాణువు యొక్క ఎలక్ష్మాన్ విన్యాసం గురించి వివరించడానికి ఉపాధ్యాయుడు నల్లబల్లపై nl^x అని రాశాడు. దానిని చూసినప్పుడు విద్యార్థి మదిలో ఏఏ ప్రశ్నలు ఉదయించే అవకాశం ఉంది? ఏపైనా రెండు ప్రశ్నలను రాయండి.
- 9. కింద తెలిపిన పదార్దాలు ఏర్పడే క్రమాన్ని లూయీస్ నిర్మాణంలో సాంకేతాలతో చూపండి.
 - (i) కాల్షియం, క్లోరిన్ కలిసి కాల్షియం క్లోరైడ్ ఏర్పడడం.
 - (ii) ఆక్పిజన్ అణువు ఏర్పడడం.
- 10. (a) వనస్పతి కొప్పు (నెయ్యి) (Vegetable fat) కంటే వనస్పతి నూనెలు (Vegetable oils) ఆరోగ్యానికి మంచివి అంటారు. ఎందుకు?
 - (b) CH_3 —CH—CH= CH_2 కు IUPAC పేరు రాయండి.

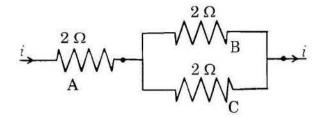
19T/New

G

సూచనలు:

- (i) అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
- (ii) ప్రతి ప్రశ్నకు ${f 1}$ మార్కు.
- (iii) స్థుతి స్థాన్హకు $1{\text -}2$ వాక్యాలలో సమాధానం రాయండి.
- 11. చత్వారం (Presbyopia) కలగడానికి గల కారణమేమి?
- గాజుదిమ్మె గుండా ప్రయాణించిన కాంతికిరణం పొందే విచలన కోణాన్ని తెలియజేసే పటాన్ని గీయండి.

13.

పటంలో చూపిన విధంగా రవి A, B, C నిరోధాలను వలయంలో కలిపాడు. ప్రతీ నిరోధం 18~W సామర్థ్యాన్ని వినియోగించుకుంటుంది. ఒక్కొక్క నిరోధం గుండా ప్రవహించే విద్యుత్సు కనుగొనండి.

- 14. విద్యుత్ స్థవాహం గల తీగను అయస్కాంత క్షేక్రంలో ఉంచినపుడు ఏం జరుగుతుంది?
- 15. కాపర్ ఆక్పైడ్ పొడికి హైడ్రోక్లోరిక్ ఆమ్లాన్ని కరిపితే నీలి–ఆకుపచ్చ రంగులో ద్రావణం ఏర్పడింది. ఆ కొత్త పదార్థం ఏమిటో తెలుపండి.
- 16. రివర్బరేటరీ కొలిమి పటం గీచి భాగాలు గుర్తించండి.
- 17. దహనచర్యలో ఆక్సిజన్ పాత్రను వివరించండి.

19T/New

P.T.O

సూచనలు :

- (i) అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
- (ii) ప్రతి ప్రశ్నకు 4 సమాధానాలు ఇవ్వబడినాయి. సరియైన సమాధానాన్ని ఎన్నుకొని, ప్రశ్న సంఖ్యను మరియు సమాధానానికి సంబంధించిన ఆంగ్ల అక్షరాన్ని A/ B/ C/ D మీకిప్పబడిన జవాబు ప్రతంలో రాయండి.
- (ii) ప్రతి ప్రశ్నకు $\frac{1}{2}$ మార్చు.
- 18. $m_1,\ m_2$ ద్రవ్యరాశులు గల ఒకే పదార్థానికి చెందిన నమూనాల ఉష్ణోగ్గతలు పరుసగా $T_1,\, T_2$ అయితే, వాటిని కలుపగా ఏర్పడే మిశ్రమం ఫరిత ఉష్ణోగ్గత

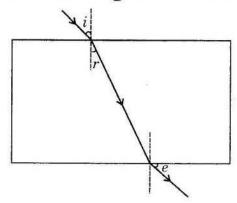
(A)
$$\frac{m_2 T_1 + m_1 T_2}{m_1 + m_2}$$

(B)
$$\frac{m_1 T_1 + m_2 T_2}{m_1 + m_2}$$

(C)
$$m_1 T_1 + m_2 T_2$$

(D)
$$m_1 T_2 + m_2 T_1$$

19. పటంలో సరిగా గుర్తించబడిన కోణాలు

(A) $\angle i$ మరియు $\angle r$

(B) $\angle i$ మరియు $\angle e$

(C) $\angle r$ మరియు $\angle e$

(D) $\angle i$, $\angle r$ మరియు $\angle e$

19T/New

20. ఒక ఉపాధ్యాయుడు గోళాకార దర్భణానికి చేరుపలో పెన్సిల్ సు ఉంచాడు. పస్తుపుకన్నా పెద్దదైన నిటారు ప్రతిబింబం దర్భణంలో ఏర్పడింది. ప్రతిబింబాన్ని పరిశీలించి దర్భణ స్వభావాన్ని ఊహించమని W, X, Y, Z విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయుడు అడిగాడు. ఆ విద్యార్థులు కింది విధంగా సమాధానాలిచ్చారు.

W - కుంభాకార దర్పణం

X - పుటాకార దర్పణం

Y - సమతల దర్భణం

Z - సమతల పుటాకార దర్భణం

వీరిలో సరియైన సమాధానాన్ని ఇచ్చిన విద్యార్థి

(A) W

(B) X

(C) Y

(D) Z

21. హ్రస్పదృష్టి (Myopia) గల కంటి యొక్క గరిష్ట దూరబిందువు 1.5 మీగి దూరంలో ఉంది. ఈ దోషాన్ని సవరించడానికి వాడవలసిన కటక సామర్థ్యం విలువ

(A) 0.66 D

(B) -0.66 D

(C) +1.5 D

(D) - 1.55 D

22. విద్యుత్ను ఉత్పత్తి చేసే సాధనము

(A) అమ్మీటర్

(B) ఓల్ట్మ్మ్మ్ట్ర్ ట్

(C) සත්රීඩර්

(D) గాల్వనోమీటర్

23. X అనే పదార్థ ద్రావణానికి ఇథనోయిక్ ఆమ్లాన్ని కలిపినపుడు రంగులేని, వాసనలేని వాయువు Y పెలువడింది. Y వాయువు సున్నపుతేటను పాలవలె మార్చినచో X అనే పదార్శాన్ని గుర్తించండి.

(A) NaHCO3

(B) NaOH

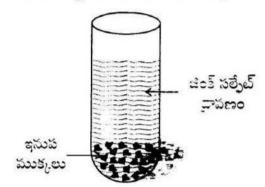
(C) CH₃COONa

(D) NaCl

19T/New

P.T.O

- 24. సబ్బులు నీటి కాలుష్యాన్ని కలిగించకపోవడానికి కారణం
 - (A) సబ్బులు నీటిలో కరుగవు.
 - (B) సబ్బులు నీటిలో కరుగుతాయి.
 - (C) సబ్బులు 100% జీవ విచ్చిన్నం చెందుతాయి (bio-degradable).
 - (D) సబ్బులు జీప విచ్చిన్నం చెందవు (non bio-degradable).
- 25. పటంలో చూపిన విధంగా జింక్ సల్ఫేచ్ ద్రావణం గల పరీక్ష నాళికలో శుభ్రమైన ఇనుప ముక్కలను ఉంచినప్పుడు ఏం జరుగుతుంది?

- (A) ద్రావణం రంగును కోల్పోయి, ఇనుప ముక్కలపై జింక్ పూత ఏర్పడుతుంది.
- (B) ద్రావణం ఆకుపచ్చ రంగులోకి మారి, ఇనుప ముక్కలపై జింక్ పూత ఏర్పడుతుంది.
- (C) ద్రావణాన్ని ఆకుపచ్చ రంకులోకి మార్చుతూ, ఇసుప ముక్కలు ద్రావణంలో కరుగుతాయి.
- (D) ವಿಲುವಂಪಿ ವರ್ಗ್ಯ ಜರುಗದು.
- **26.** l=3 విలువ గల ఆర్బిలాళ్ళలో నిండగల గరిష్ట ఎలక్ర్మాన్ల్ సంఖ్య
 - (A) 6

(B) 10

(C) 14

- (D) 18
- 27. మెండలీవ్ 'ఎకా–అల్యూమినియం' గా భావించిన మూలకం
 - (A) స్కాండియం

(B) ಗಾಲಿಯಂ

(C) ಔರೈನಿಯಂ

(D) අංයීయం

19T/New

MARCH, 2015